

BOGÁCSI ŐSZ

XII. évfolyam 3. szám

2002.

A
B
O
G
Á
C
S
I
Ö
N
K
O
R
M
Á
N
Y
Z
A
T
L
A
P
J
A

Köteles Antal Csaba
Bogács
új polgármestere

A szép szőlőtermés a dolgozó gazdát dicséri

*Az ősz változatos színpompájával
uralja a bogácsi határt*

Tartalomból:

- Önkormányzati hírek
- Hegyközségi hírek
- 2002. év kitüntetettjei
- Fürdő Szépe Bogács
- A hosszú élet titka
- Elkezdődött az új tanév
- Hazaszeretet
- Az első lépés
- Egészségünk érdekében
- Sport

Önkormányzati választás 2002.

A Magyar Köztársaság Elnöke 2002. október 20-ára tűzte ki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek megválasztását. A Választási szervek közül a Helyi Választási Bizottság volt az, amelyik 2002. augusztus 26-án tartott alakuló ülésétől kezdődően folyamatosan dolgozott és döntött a jelöltek nyilvántartásba vételéről, a szavazólapok adattartalmáról és minden olyan kérdéstről, amelyet jogszabály a hatáskörébe utalt. A Választási Bizottság létszáma folyamatosan bővült, mert a választási eljárásról szóló törvény értelmében a nyilvántartásba vett jelölteknek lehetőségük volt arra, hogy egy-egy személyt delegáljanak a választási szervekbe, úgymint a helyi választási bizottságba illetve a szavazóköri működő szavazatszámoló bizottságokba.

A jelöltek 2002. szeptember 27-én 16 óráig kérhették a nyilvántartásba vételüket. Ehhez 16 db szabályosan kitöltött ajánlószerződést kellett összegyűjteniük és leadni a választási bizottság részére. A választási bizottság valamennyi jelöltet nyilvántartásba vett, mert az összegyűjtött ajánlószerződések megfeleltek a jogszabályi előírásnak.

Helyi kisebbségi választásra nem került sor, mert 2002. július 22-ig nem kezdeményezte senki a választások kitűzését.

Polgármester jelöltként hárman kérték a nyilvántartásba vételüket. Valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy megválasztásuk esetén a tisztséget főállásban kívánják ellátni.

A jelölések lezárulását követően 27 kislistás képviselőjelölt és három polgármester jelölt neve került fel a szavazólapra.

A 2002. október 20. napján megtartott helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán belül a polgármester-választás végleges eredménye:

Érvényes szavazatok száma összesen: 1081, ebből
Köteles Antal Csaba BVBE jelölt 469 szavazatot,
Szajlai Sándor független jelölt 290 szavazatot,
Verhóczy Sándor független jelölt 322 szavazatot kapott.

Bogács Község Polgármestere **KÖTELES ANTAL CSABA**
Bogács, Béke u. 3. sz. alatti lakos.

Az önkormányzati képviselők választásának végleges eredménye:

Érvényes szavazatok száma összesen: 6666, ebből

Benyovszki Pál	független jelölt	151 szavazatot,
Csabay Csaba	független jelölt	52 szavazatot,
Fülöp Géza	BVBE jelölt	305 szavazatot,
Galambos Jánosné	független jelölt	136 szavazatot,
Gál László	független jelölt	264 szavazatot,
Gyórfi Attila	független jelölt	307 szavazatot,
Gyuricza János	független jelölt	182 szavazatot,
Horváth Gyula	BVBE jelölt	317 szavazatot,
Horváth József	független cigány kisebbségi jelölt	156 szavazatot,
Ittes Emilné	független jelölt	181 szavazatot,
Jankó Róbert	BVBE jelölt	257 szavazatot,
Kérégyártó Gábor	független jelölt	106 szavazatot,
Kiss Anna	független jelölt	353 szavazatot,
Kiss Lajos	független jelölt	287 szavazatot,
Kovácsné Fekete Mária	független jelölt	346 szavazatot,
Köteles Antal Csaba BVBE jelölt		442 szavazatot,
Mizserné Kovács Erzsébet	független jelölt	206 szavazatot,

Nagyné Márkus Eleonóra

független jelölt	468 szavazatot,	
Nyeste István	független jelölt	395 szavazatot,
ifj. Orosz Sándorné BVBE jelölt	214 szavazatot,	
Péter Zoltán	független jelölt	171 szavazatot,
Szajlai Sándor	független jelölt	295 szavazatot,
Szerencsi Miklósné független jelölt	266 szavazatot,	
Verhóczy Dénes	független jelölt	113 szavazatot,
Verhóczy György	független jelölt	392 szavazatot,
Verhóczy Józsefné független jelölt	152 szavazatot,	
Vig Andrásné	független jelölt	152 szavazatot kapott.

A szavazás eredménye szerint Köteles Antal Csaba BVBE jelölt 442 szavazattal képviselői mandátumhoz jutott, azonban egyidejűleg polgármesternek választották, ezért a képviselők listájáról törölni kellett.

Horváth József független cigány kisebbségi jelölt kedvezményes módon mandátumhoz jutott, mivel több szavazattal rendelkezik, mint a legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutó képviselő szavazatainak 50 %-a. A kedvezményes módon elnyert mandátummal eggyel megnőtt a képviselőtestület létszáma.

A fent ismertetett szavazatok alapján képviselői mandátumhoz jutott:

1. Nagyné Márkus Eleonóra Bogács, Alkotmány u. 16.
2. Nyeste István Bogács, Széchenyi u. 57.
3. Verhóczy György Bogács, Alkotmány u. 4.
4. Kiss Anna Bogács, Andornak u. 9.
5. Kovácsné Fekete Mária Bogács, Jegenyesor u. 44.
6. Horváth Gyula Bogács, Ifjúság u. 19.
7. Fülöp Géza Bogács, Erzsébet u. 16.
8. Gyórfi Attila Bogács, Béke tér 2.
9. Szajlai Sándor Bogács, Alkotmány u. 35.
10. Horváth József Bogács, Zöldfa u. 10.

Bogács, 2002. október 30.

Csetneki Ernőné
helyi választási iroda vezetője

TISZTELT BOGÁCSI LAKOSOK!

Bogács község első demokratikusan megválasztott polgármestereként köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik bizalmuk kifejezéséeként rám adták le szavazatukat.

Nekik ígérem, hogy az elkövetkező négy évben részlegok a megelőlegezett bizalmukra. A rám most nem szavazó tisztelt falumbeliek bizalmát is igyekszem majd teimmal elnyerni.

Ahhoz, hogy Bogács az elkövetkező négy évben megújuljon, mindenki számára látható fejlődésen menjen keresztül, az itt élő emberek békében és jólétben éljenek, szükség van az Önök támogató együttműködésére is.

Kérem segítsenek abban, hogy az újonnan megválasztott képviselő testülettel együtt a lakosság érdekeit szem előtt tartva tudjunk tevékenykedni.

Köteles Antal Csaba
polgármester

Hegyközségi hírek

Szüret után

Sikeresen befejeződött a szőlőszüret, ami nagy öröm a termelő számára, mert jó időben takaríthatta be az egész éves fáradozásának gyümölcsét. Ennek az örömteli munkának gazdasági oldala is van.

Köztudott, hogy a szőlőtermelés nagy költségekkel jár. Ez a költség minden évben növekszik.

Nem így a szőlő felvásárlási ára, mely ebben az évben alacsonyabb volt az előző évinél.

Ennek az okait a hozzáértők több oldalról közelítik meg:

- * Két-három éve növekszik a szüret idején még meglévő borkészlet.

(Ezt a tényt a szakma jelezte)

- * Csökkent a borexportunk.

(1990-ben 1,6 millió hektoliter volt. 2001-ben csak 800 ezer hektoliter)

- * Világviszonylatban 20%-al csökkent a borfogyasztás.

- * A világ borpiacára beléptek az új bortermelő országok (Brazília, Dél-Afrika, Kína), akik tőlünk olcsóbban tudnak bort előállítani.

Az elmúlt évben különösen nagy mennyiségű szőlő termett, ezért a túltermelés miatt tavasszal nem minden rügy fakadt ki. Ha a hozzáértő ember nem szabályozza a termést, a növény önmagától leszabályozza a terhelést. Az alacsony szőlőárat meghatározó okok közé tartozik még a nem elégséges agrártámogatás, az üzemanyagárak, a növényvédőszer árának rohamos növekedése, marketingmunka hiánya. Vagyis összegezve: drágán termelünk.

Az EU: bortermelő államaiban a szőlőágazat támogatottsági szintje 3-3,5-szerese, mint nálunk. Természetesen ennek a támogatottságnak nagyon szigorú feltételei vannak, aminek mi még nem minden esetben tudunk megfelelni. (pl. technológiai fegyver, növényvédőszer felhasználása.)

Ennek ellenére bízom benne, hogy aki egyszer eljegyezte magát a termőfölddel – ezen belül is az egyik legcsodálatosabb növényvel, a szőlővel – kitartóan folytatja a szőlő művelését és egyszer beérik munkájának gyümölcse.

A Bogácsi Nyár -ban megjelent cikkemben aggályaimat fejeztem ki a helyi aszályos évkezdet miatt. A természet nagyrészt behozta a lemaradást, mert Bogácson július 15-től augusztus

16-ig 200,6 mm csapadék hullott, ami több volt, mint az első félévben összesen.

A szőlőfürtök feléledtek és gyorsan megindult a zsendülés. Az esőzés hatására viszont

fellépett egy mérsékelt szürkerothadás, amit szerencsére az ezt követő egy hosszabb ideid tartó napos időjárás leállított, a beteg bogyók beszáradtak. Ilyen problémánál kell gondosan elvégezni a szőlő zöldmunkáját. A szőlő nagyon gyors érésnek indult, ezért a szüret is kb. két héttel korábban kezdődött.

Tapasztalatom szerint ez a napos idő nagyon szépen alakította a szőlő beltartalmi értékét, a savak nem égtek le. Ilyen termésből a jó borász igazi „nagy bort” tud készíteni.

A szőlőleveleket a fagy még nem károsította, élnek. Így teljeséggel biztos, hogy a vesszők jól beérnek, felkészülnek a téli fagyokra.

Rendeletek, törvények, szabályok

A kormány döntött a jövedéki adóról s a jövedéki termékek forgalmazásának egyes szabályait is módosította.

Alapvető dolog, hogy a szőlőtermelő kikerült a jövedéki törvény hatálya alól, csak a hegyközségnek köteles elszámolni a termésével. Azonban a VPOP és az adóhatóságok részére a hegyközség köteles adatokat szolgáltatni.

Az egyszerűsített adóraktár engedélynek két tárgyidőszakban kell elszámolást végezni, júl. 31.

Illetve november 30. zárással.

Az adóbevallást évente egy alkalommal, a gazdasági évet követő dec. 15-ig kell megtenni. A zárjegy, valamint a hordós és kannás kiszerezésű borra előírt hivatalos zár alkalmazásának, a zárjeggyel való elszámolásnak a részletes szabályait a Pénzügyminisztérium fogja kidolgozni.

További sikeres borászkozást kívánok!

Siklósi János
HK. Elnök

Sok dolgos kézre volt szükség a szüreten

2002. augusztus 20-án délelőtt a Petőfi Sándor Művelődési Házban bensőséges hangulatú ünnepség keretében emlékeztek meg Szent István király államalapító tevékenységének történelmi jelentőségéről. Szajlai Sándor polgármester ünnepi beszéde után átadta a Bogács Község Önkormányzata által odaítélt díjakat.

„**Bogács községért díj**” azoknak adható, akik a község felemelkedéséért, az általános közjó megteremtéséért hosszú éveken keresztül önzetlenül tevékenykedtek vagy példaértékű áldozatot hoztak.

„Bogács községért díj”-at ebben az évben *Kiss Anna* kapta. Kiss Anna közel 30 éven keresztül volt a bogácsi Strandfürdő vezetője. Munka mellett szakirányú képesítést szerzett. Fürdő fejlesztése általában az ő elképzelése és kezdeményezése szerint történt. Az ő nevéhez fűződik a vízrendszer kiépítése, hideg és melegvízes kutak fúrása, az úszómedence megépítése, a kemping, a panzió megépítése, a közművek kiépítése, a fürdő fásítása és parkosítása.

„**Alkotói díj**” azoknak adható, akik Bogács község életében, sportmozgalmában, egészségügyi – szociális ellátásában, valamint a község felemelkedése érdekében kiemelkedő munkát végeztek.

Az önkormányzat 2002. évben „Alkotói díjat” adományozott *Dorogi Mihálynénak*.

Dorogi Mihályné 1981-ben megszervezte az ÖNO-t (Öregek Napközi Otthonát) és húsz éven keresztül egészen nyugdíjba vonulásáig vezetője volt annak. Közben szakirányú tanulmányokat folytatott.

Munkáját szeretettel, őszinte elkötelezettséggel, az érintettek közmegelegedésével végezte. Főállású munkája mellett tevékeny résztvevője volt a Bogács községben működő közösségeknek: a Pávakörnek, a Vöröskeresztnek, a Hagyományörző Együttesnek, a Bogácsi Körnek és az ÁFÉSZ-nek. Közösségi munkájában kitűnik megbízhatóságával, segítőkészségével, színes személyiségével.

„**Vígh Rudolf díj**” adományozható annak, aki Bogács község kulturális életében hosszú éveken keresztül színvonalas, áldozatos munkát végzett.

2002. évben Vígh Rudolf díjban részesült *Hócza Viktorné, Koczka Lajosné, Molnár Gyuláné, Papp Károlyné és Szerencsi Józsefné*.

1976-ban Hilóczy János akkori TSZ elnök hívására Hócza Viktorné, Koczka Lajosné, Molnár Gyuláné, Papp Károlyné és Szerencsi Józsefné több asszonytársával együtt vállalkozott a Pávakör megalapítására. Meder Iván zenetanár vezetésével kezdték el a helyi népzenei kincs gyűjtését és ápolását.

Évtizedeken keresztül lelkesedéssel, hittel és áldozatvállalással teljesítették feladatukat. Számtalan helyi, hazai és külföldi szerepléssel, emlékezetesen szép előadásokkal őrizték a bogácsi hagyományokat, gyönyörű népdalaink hiteles tolmácsolásával építették Bogács imázsát. Jó példát mutattak azoknak a fiataloknak, akik hajlandók a követésükre. Közösségi tevékenységük példaértékű, hiszen a Pávakörnek egészen addig aktív tagjai voltak, amíg az egészségük megengedte.

Valamennyi kitüntetettnek gratulálunk és köszönjük fáradságot nem ismerő munkájukat!

A díjazottak tevékenységét Daragó Károly méltatta.

Kitüntetettek 2002-ben

Az önkormányzati választást követő harmadik nap Nemzeti Ünneppel volt. Az a helyzet állt elő, hogy a régi önkormányzat már nem, az új pedig még nem működött. Az ünnep ettől azért még nem maradt el, de még a megemlékezés sem. Most igazán helye volt a civil kezdeményezésnek.

Egy koszorúzás nem az a rendezvény, amely nagy tömegeket vonz. Eszembe nem jutott volna megszámlálni, de úgy mondják, hetvenen lehettünk. Ez bogácsi viszonylatban nem számít kevésnek. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy itt 1956-ban nem volt jelentős esemény a forradalom ideje alatt. Nincsenek személyes kötődések az ünnephez. Nincs is Bogácson '56-os emlékmű. A megemlékezést ott tartottuk, ahol akkor összegyűltek a bogácsiak.

Az újonnan megválasztott, de még be nem iktatott polgármesterünk magánemberként hívta a megemlékezésre a lakosságot. Az új képviselők közül is jelen voltak nyolcan. Több civil szervezet is elhelyezte koszorúját az egykori gyülekezőhelyen, az iskola előtti szobornál. A Bogácsi Kör nevében Dorogi Mihályné és Ittes Emilné koszorúzott, a BVBE négy szalagos* koszorúját Nagyné Márkus Eleonóra, Fülöp Géza és Köteles Antal Csaba helyezte el, a Községi Sportkört Csecsődi Imre képviselte és helyezte el a koszorút a szobor talapzatán.

11 órakor Farkas Richárd köszöntötte a megemlékezésre összegyűlt közönséget, majd felvezette a rövid műsort. A Benyovszki Pál előadásában elhangzott vers után Ifj. Orosz Sándorné (O' Hajnalka) röviden megemlékezett az 1956. október 23.-i budapesti eseményekről, majd a BVBE nevében megígérte, hogy egy év múlva állni fog az '56-os emlékmű Bogácson. Horányiné Magdi szavait követően Hegyi Imre bácsi lépett az emlékezők elé. Történelmi visszatekintése során hivatkozott a Kilátó c. helyi közéleti laphoz leadott írására, melyben egy történelmi emlékoszlop felállítását szorgalmazó, és mindezidáig sikertelen kezdeményezést tesz közzé. Végezetül közösen elénekeltük a Himnuszt.

Kissé meglepett, ami ezután történt. Bizonyára azért, mert kötelezően megtartott ünnepeken nevelkedtem. A kivezényelt ünneplők azonnal szétszélednek, amint vége a rendezvénynek. Ez itt most nem így volt.

A záró mondatok keltette gondolataim arra készítettek, hogy beszéljek Kozma János bácsival, aki Svédországból jött haza a választásra. Csak később figyeltem fel rá, hogy mások is ott maradtak. Az emberek csoportokba verődve beszélgettek. Azt nem tudom miről, csak feltételezem, hogy hasonló volt a téma, mint a mi csoportosulásunkban. Felemlgettük még '56-ot, a Bogácson átvonuló tankokat, a kövesdi ellenállást, a lelőtt templomtornyot, aztán kiderült, hogy mégis van köztünk, aki személyesen részt vett a budapesti eseményekben.

Ezután persze előjöttek a néhány nap előtti események is. Beszéltünk a választási kampányról, különösen annak az utolsó óráiról. Aztán szóba került, hogy van olyan hely, ahol a versenytársak gratuláltak a győztesnek, de főleg az előttünk álló feladatokról beszéltünk.

A politikai vetélkedés szembeállított embereket. Mindenek előtt ennek kell véget vetni! A sikeres, közös munka első feltétele a társadalmi megbékélés. A 2002. október 23.-i ünnepi megemlékezés volt az új vezetés szervezte első társadalmi esemény. Ez volt az első lépés.

ELKEZDŐDÖTT AZ ÚJ TANÉV

Becsengettek megint. Ismét elkezdődött az új tanév, várakozással, készülődéssel.

Az idén is legizgatottabbak talán a kis első osztályosok voltak, akik most érkeztek az óvodából. Szerető gondoskodás vette őket körül már az első napon. Tanító nénijük - Jankóné Jónás Zsuzsanna és Roszkos Lászlóné- már régóta készültek a „nagy találkozásra”.

Iskolánkban 23 első osztályos tanuló kezdte meg tanulmányait a 2002/2003-as tanévben.

A 2002/2003-as tanévben 230 tanuló kezdte meg tanulmányait az Általános iskolában. 27 nevelő foglalkozik a 19 gyermekcsoporttal. A logopédiai ellátást 1 fő logopédus is segíti és az úszásoktatást Jankó Róbert tartja. Iskolatitkárunk

-Nelli- intézi az iskolánk ügyes-bajos dolgait és a 4 takarító néni biztosítja a tisztaságot napról napra.

A nyár folyamán megtörtént az I. emeleti tanulói WC-k felújítása, valamint az

I. emeleti tantermek, a tornaterem és az két öltöző festése.

A technika-terem ez évben az osztálycsoport bővítés miatt osztályterem lett.

Oktató-nevelő munkánkat 1. 2. 5. 6. évfolyamon a Keret-tantervnek megfelelően átdolgozott Helyi Tanterv szerint, a nevelőtestület döntése alapján 3. 4. 7. 8. osztályban a NAT-ra épülő helyi tanterv végezzük.

Iskolánk pályázati pénzt nyert **könyvtárfejlesztésre** 300.000 Ft-ot. A rendelkezésünkre álló pénzből számítógépet vásároltunk, a könyvtárunk részére, *valamint a könyvtármányunkat gyarapítottuk újonnan vásárolt könyvekkel.*

Taneszközfejlesztésre 800.000 Ft. áll rendelkezésünkre.

(ezen összegből 300.000 Ft pályázaton nyert pénzüsszeg)
A taneszközfejlesztés folyamatosan történik.

Iskolánk kiemelt feladatának tekinti az informatikai- és a nyelvoktatást.

Eddig iskolánkban a német nyelvet tanulták a gyerekek tanórai keretben, 2002. szeptember 1-től, tanulóinknak lehetőségük van választani az **angol** és a **német** nyelv közül. A 4. osztályban a többség az angol nyelvet választotta, így Ők az angolt tanórai keretben tanulják.

Aki németet tanul tanórán, azoknak a gyerekeknek lehetőségük van szakköri formában gyarapítani tudásukat angolból.

A mai napig az a törvény van érvényben, miszerint az Általános Iskolában egy idegen nyelv tanítása a kötelező!

Mindemellett, ha van lehetősége az iskolának, szakköri formában taníthat egy másik idegen nyelvet is. Nálunk erre van lehetőség, mivel a fenntartói jóváhagyás és a szakos ellátottság is biztosított.

Tehetséges tanulóink 12 féle szakkörön, fejleszthetik tudásukat délutánonként.

Tánc szakkör-Jankóné Jónás Zsuzsanna,

Matematikából felvételi előkészítő-Domán Lászlóné,

Kézműves szakkör-Csiki János

Matematika szakkör-Bodnár Ágota,

Rajz szakkör-Erdei Ferenc,

Multimédiás szakkör-Szabó László,

Énekkar-Benyovszki Mária,

Foci az alsósoknak-Jankó Róbert,

Foci a felsősöknek-Szabóné Monostori Márta,

Úszás szakkör-Jankó Róbert,

Tömegsport az alsósoknak-Csiki János,

Tömegsport a felsősöknek-Szabóné Monostori Márta.

Az **iskolaotthonos nevelés és oktatás** bevezetése 2001-ben történt.

Célunk ezzel, a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőséghez juttatása.

A pedagógiai programban vállalt kötelezettségünknek teszünk eleget a „**cigány kisebbségi oktatás**” megvalósításával.

Iskolánk felvállalja az **enyhe fokhan értelmi fogyatékos tanulók** oktatását. Jelenleg 24 fő ilyen tanuló van.

Azon tanulók részére, akik **tanulási és magatartási zavarral küzdenek**, s ezt a Nevelési Tanácsadó Szakvéleménnyel igazolja, kislétszámú osztályokat szervezünk.

Az idei tanévben két új nevelő kezdte meg munkáját iskolánkban.

Bodnár Ágota, aki Mezőkövesdről jár magyar-matematika szakos tanárnő.

Fekete Anikó, aki Egerből jár ki, Ő tanítónő és végzettsége szerint német nyelvoktató.

Kívánjuk, hogy mind a ketten találják meg örömeiket a munkájukban.

Szeretettel köszöntjük Őket községünkben, iskolánkban!

Hajduné Nyíró Veronika igazgatóhelyettes

Egyszer volt egy osztály...

Nyolc évvel ezelőtt 13 elsős lépte át az iskola kapuját.

Balázs Richárd, Béres Eszter, Budai Enikő, Farkas Richárd, Gál Norbert,

Jankó Brigitta, Kocsis István Adorján, Koczka Ádám, Mizser Attila, Nagy Boglárka, Pataki Clívia, Pintér Judit, Tóth Diána
Később kerültek hozzánk: Csiki Eszter és Winterstar Marina
Kezüket megfogva vezetgettem őket a tanulás és a tudás mind rejtettebb birodalmában. Velem voltak sok éven át, napról napra fejlődtek, okosodtak, ügyesedtek. Eltelt négy év, amikor el kellett válnunk egymástól. Sírtunk.

Soha nem felejttem el őket! Ők a szívem legmélyebb részét foglalták el, mert ők voltak az „első” tanítványaim, akiket 4 éven keresztül tanítottam, neveltem a szépre, jóra. Most 2002. júniusában a „Ballag már a vén diák...” kezdetű dal hallatán összeszorult a szívünk. Most sokkal jobban, mint egykor!

Elballagtak.

Ezekben a napokban már más-más iskolában teljesítik kötelességeiket.

Hiányoznak a mindennapok nyüzsgéséből, nem látom már Őket a folyosókon, ők már végleg elmentek.

Elbúcsúztunk! Isten Veletek!

*Hajduné Nyíró Veronika
Tanító néni*

„Légy híve, oh magyar”

„...A népekkel ha haragod vagyon,
a magyarra ne haragudj nagyon.

Ne haragudj rá, bűnét ne keresd,
Bocsásd meg néki, sajnáld és szeresd.”

(Szép Ernő: Imádság)

A fák törzse, lombja, virágja, gyümölcse issza a napfényt, az oxigént. De a gyökerek a mélyben vannak. A földben milliányi hajszálgökér.

Az ember tisztelettel és hálával van szülei iránt. Ám nemcsak ők azok, akik által olyan, amilyen. Nem csupán a tanárok, tanítók, nevelők és barátok formálták azzá aki. Mindent nem okol a jelen.

A mély! A „föld”, amelybe visszanyúlnak a gyökerek, annak a nagy közösségnek a történelme, évszázadok kialakított kultúrájába, szellemiségébe, érzelmi örökségébe, ahol született, ahol fölnevelkedett. **A haza.**

Olvassuk el a Szózatot, énekeljük végig a Himnuszt. Látunk kell nagyjainkat és a névtelen milliókat, akik itt éltek, alkottak, szerettek és itt haltak meg. Gondoljunk a szellemóriásokra, akik itt látták meg a Napot, itt szerették meg az emberi életet és itt bontakoztatták ki tehetségüket.

Pilinszky János költőnk írja:

„A hazát egyedül részvéttel szabad szeretnünk. E „részvét” nélkül nincs emberi igazság, szeretet, szerelem, de még valódi kultúra sincs.”

A hazaszerető ember – bármilyen jelentéktelennek látszó munkát végez – történelmet építő ember. A hétköznapi tettei a történelem építő elemei. **Aki alkotni akar, maradandót létrehozni élteben: szeresse hazáját olyan érzéssel, ahogyan azt a népdalok éneklük.**

Orbán Viktor Miniszterelnök mondta a következőket egy interjúban: „Apró dolognak tűnik talán, amit most mondani fogok, de amikor az első állami ünnepen, amelyen miniszterelnökként vettem részt, azt láttam, hogy a Kossuth téren felállított hatalmas zászlórúd rozsdás, lepattogzott róla a festék, és amikor a katona tekeri az emeltyűt, fülsértően nyikorog, nos akkor úgy éreztem, hogy ez sértés minden magyarral szemben. Tizenötmillió ember méltósága sérült. Mindezt ellenfeleink gögként, üres külsőségként aposztrofálták.”

Szt. Márton Napi Vigasságok A bor és a gasztronómia ünnepe

November 9. szombat

12.00-tól lúdételek, bográcsban főtt ételek főzése és kóstolása a Cserépi úti pincesoron.

Bordalok, versek. Újborok kóstolása. Meglepetés!
A pincetulajdonosok és a szervezők szeretettel várják a község lakóit és az itt üdülő vendégeket.

November 10. vasárnap

10.30-tól Szentmise, újbor megáldása a Szt. Márton Templomban.

Kosztolányi Dezső költőnk írja Nyelv és lélek című könyvében: „Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem leg-

nagyobb eseménye, melyhez nincs fogható. Nem külsőséges valami, mint a kabátom, még olyan sem, mint a testem. Fontosabb annál is, hogy magas vagyok-e vagy alacsony, erős-e vagy gyöngye. Mélyen bennem van, a vérem csöppjeiben, idegeim dúcában...”

Ebben az egyedül való életben csak így nyilatkozhatom meg igazán. Naponta sokszor gondolok erre. Épp annyiszor, mint arra, hogy születtem, élek és meghalok.”

Mohács után, a megszűnt magyar államot a közösen beszélt és irodalmi tudatossággal először akkor használt nyelv helyettesítette. A nyelv vette át az állam szerepét, ez kötött össze egymástól elszakított területeket, császárnak vagy szultánnak adózó országrészeket.

A Világos-i fegyverletétel után is a nyelv lépett előtérbe, egyszerűen azért, mert meg akarták szüntetni.

Ki-ki a maga kedvére magyarázza: Ki is a magyar? Mi is a magyar? A nemesember. A paraszt. A keresztény vallású. Aki ezen belül református. Aki katolikus. Aki itt született. Fogván aztán a nemes úr s fogván az „igazi”, a „tősgyökeres” paraszt is, meg zsugorodván a terület, ahol születni lehetett, maradt az egyetlen és történelmileg is bevált mérce: a nyelv. Magyar az, aki e nyelvet beszéli, s ezt beszélvén, magát magyarnak vallja.

A magyar ember magyar nyelven rendszerezi a világról szerzett benyomásait- és ebben különbözik minden más embertől. Nem jobb, nem rosszabb, mint a többi nyelvet beszélők; más. Az anyanyelv tudata azonosítja bennünket a velünk közös nyelvet beszélő régiekkel, a múlttal.

A XVIII-XIX. századi önkényuralom idején a császári kormány nem ok nélkül remélte, hogy a magyar nyelv összeomlik a rászakadó tömegtelen új fogalom súlya alatt. Mégis: az elektromosságra azonnal megszületett a villamosság szó, a motorra a gép, a telegráfra a távíró, az autómobilra a gépkocsi, a lokomotívra a mozdony és sorolhatnánk a végtelenségig. S túl az irodalmon mint művészetben, a köznapi nyelv is így lett harci eszköz, a naptáraktól az imádságokig. S így nyer értelmet Radnóti Miklós megrendítő versének két sora is:

„Itthon vagyok. S ha néha lábaimhoz térdepel
egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom..”

Másnak tájék. Nekünk szülőházánk.

Tóth István

Bocsánatkérés

Keresztény életünkben a bocsánatkérés nem arra való, hogy igazságot szolgáltatson a megbántott félnek, hanem arra, hogy helyreállítsa a szeretet légkörét.

Ebből a szempontból tehát érdektelen, hogy ki kéri a másik bocsánatát: a megbántó fél, vagy pedig az, akit megbántottak. Így a bocsánatkérés nem lehet többé presztízs kérdés, hanem csakis a Jézusi béke eszköze.

A „jogállástól”- a valós vagy vélt igazságtól- függetlenül mindig az kér bocsánatot a másiktól, akiben a rövidlátó büszkeségnél nagyobb a békesség és a Szeretet szeretete.

Részlet Simon András Szeretetközélemben c. könyvéből.

Egészségünk érdekében

Köztudott, hogy a hidegebb hónapokban gyakrabban fordulnak elő köhögéssel, orrfolyással járó betegségek, melyeknek sokszor kísérő tünete a láz. A láz a szervezet természetes védekező reakciója, amely a kórokozók számára kedvezőtlen életkörülményeket teremt, gátolja a szaporodásukat, elősegíti pusztulásukat. Megkülönböztetünk még centrális típusú lázt is, melyet az agyban lévő központ gyulladása, vérzése, sérülése okoz.

Pár szót a láz veszélyeiről:

- szapora légzés, s ezáltal fokozott izommunka, fokozott vérvesztés, kiszáradás.
- szapora szív működés, vérkeringési zavar
- görcsös állapot

Nagyon fontos a helyes lázmérési technika. Végbélben történő mérés: csecsemőknél a legegyszerűbb és a legmegbízhatóbb. A lázmérő elkeskenyedő végét mártsuk olajba, majd lassan csúszassuk a végbélbe kb. 2 cm mélyen. Az időtartama a lázmérő típusától függ.

Hónaljban történő mérés esetén ügyeljünk arra, hogy a hőmérő higanyos része valóban a hónaljárokban s a karral fedve legyen.

Végbélben mért testhőmérséklet 0,5 fokkal magasabb a hónaljban mért értéknél.

Mérhetjük még a lázat szájból és fülben is, de ezek a mérési formák nem elterjedtek.

Mikortól beszélünk lázról?

- 38,0 C-ig hőemelkedés, melyet nem feltétlenül szükséges gyógyszeresen megszüntetni
- 38,0 C felett mindenképpen szükséges a lázat csillapítani

A lázcsillapítók típusai:

- végbélkúpok (legkönnyebben, leghamarabb felszívódnak) elsősorban csecsemőknél alkalmazzuk
- szirupok (kisgyermeknél kedvelt)
- tabletták

Akármilyen lázcsillapítót használunk is fontos, hogy az ajánlott adagnál se többet, se kevesebbet ne adagoljunk és orvosi javaslat nélkül 2 napnál tovább ne adjuk.

Abban az esetben, ha nagyon magas a láz és a gyógyszeres lázcsillapítás nem segít használjunk borogatást vagy hűtőfürdőt. A borogatást (állóvízes) a beteg mellkasára, törzsére helyezzük, 6-10 percenként váltsuk addig, amíg a láz legalább 37,5 C-ra csökken. A hűtőfürdő bár kellemetlen, de igen hatásos lehet. Testhőmérsékletű vízbe ültessük a beteget

(a törzse a vízben legyen), majd ehhez engedjük a hideg vizet kb. 31 C-ig. Időtartama 5-10 perc legyen.

Pár fontos tanács:

A lázas beteg izzadással, légzéssel esetleg hányással, hasmenéssel sok folyadékot veszít.

Pótoljuk **gyakran**, kis mennyiségben a folyadékot. A teában tett kevés sóval az elvesztett ásványi anyagokat pótolhatjuk. A citrom levét csak langyos teába rakjuk, így a C-vitamin tartalma megmarad (magas hőmérsékleten a C-vitamin elbomlik).

Fehérjedús és zsírszegény étrendet a folyékony- pépes és könnyű vegyes fogásokból állítsuk össze. A lázcsillapítást már az orvos értesítése előtt kezdjük el, a lázcsillapítók alkalmazását pedig szakemberrel beszéljük meg.

Még egészségesen készülünk fel a betegségre. A vitaminkészítmények mellett fogyasszunk friss zöldséget és gyümölcsöt, erősítsük szervezetünket testmozgással, valamint tartózkodjunk sokat a szabadban.

Ne feledjük: minden családban legyen lázmérő és a kornak megfelelő lázcsillapító!

Fónad Beáta

A hosszú élet titka

A hosszú élet titkáról faggattam Bogács egyik legidősebb lakóját, Gyenes Imrénét (Köteles Terézt). (Rajta kívül még két 97 éves ember él Bogácson: Fodor Jánosné és Kovács Lajos.) A december 9-én 97. évét betöltő néni közérzete jó, memóriája pontos. Minden nap imádkozik azért, hogy ez így is maradjon.

A legapróbb részleteket idézve mesél a múltból, amely oly gyötrelmes volt.

Rézi nénihez nem volt kegyes a sors. Az egyszerű falusi lány életét a történelem nagy eseményei alakították. 9 éves volt, amikor az I. világháború kitört. Betegsége és a háború miatt az iskoláit nem tudta folytatni. A nyári mezőgazdasági munkák idején itt Bogácson pesztonkának szegődött három gyerek mellé, besegített a háztartási munkába, gondozta az állatokat. Két évvel később már a summások életét élte Abaújszántón. A summások között járvány (spanyolnátha) pusztított. Édesapját is ebben a betegségben veszítette el.

Szikszó mellett egy tanyasi kertészetben dolgozott, amikor szemtanúja volt a „veresek” és „csehek” háborújának. Később vagonban rejtőzve utazott Fejér megyébe őszi betakarításra.

Ekkor a románok elől kellett bujkálni.

16 évesen édesanyja unszolására ment férjhez. A boldognak induló házasságnak 3 év múlva véget vetett férje betegsége, halála. Második házassága is rövid életű volt. Egy lánya született. Sok munkát vállalt, hogy tisztességesen nevelje fel gyermekét. A megye közeli és távolabbi településeinken volt summás és cseléd.

A Rákosi rendszerben mindent beszolgáltattak, de az élelem egy részének elrejtésével biztosították az emberek a megélhetést. Így tett Rézi néni is, aki okos ember létére gondolt a jövőre, s mindig tartalékol. Lánya 1944-ben ment férjhez. Amikor a „legnagyobb front” volt, s a bogácsi emberek többsége is pincékbe menekült, megszületett Rézi néni első unokája. Három hétig éltek pincében, szinte víz nélkül az újszülöttnél. A legnehezebb időszak 1946 után következett be számára. Fájó szívvel vált meg az akkor már jó termést adó szőlőföldjétől, vagyonától. Amiért egész életében dolgozott néhány nap alatt elveszett.

Ezután is kereste a megélhetést nyújtó munkákat; több családban segített a háztartási munkák végzésében. Talán még élnek olyanok, akik kóstolhatták Rézi néni réteseit.

Családjá a mai napig igyekszik megtermelni, előállítani az alapvető élelmiszereket. Minél kevesebb tartósítószerrel tartalmazó ételt fogyasztanak. Lehet, hogy ez a hosszú élet titka?

Rézi néni nem teremtett műalkotást. Ahogy a fenti sorokból is kitűnik, egyszerűen élt. Ma sincsenek különös kívánságai. Minden nap arra kéri a Jó Istent, hogy „erejét és elméjét megtartva éljen”.

Rézi néni mélyen vallásos. Lehet, hogy ez a hosszú élet titka?

A kérdésre végül is nem kaptam egyértelmű választ. Talán másoknak sem sikerült még megfejtetni a világon. Mégis az együtt töltött pár óra mindkettőnk számára csodás ajándék volt; Rézi néni újra boldogan mesélt nekem, és én örömmel hallgattam őt.

Jankóné J. Zsuzsa

SPORT

Autocross Országos Bajnokság

A Hór-völgye AMSE helyi versenyzője Miklósi Rita nagyszerűen küzdött a 2002-es autocross 1600 cm³ alatti I. osztályú mezőnyében. Az összesített versenyben az előkelő V. helyezést érte el. Ennek a szép eredménynek értékét növeli az is, hogy a Rita versenyautója kétkerék meghajtású, míg a versenytársak többnyire négykerék meghajtású szöcskéket táncoltattak az ország különböző versenypályáin. Másik versenyzőnk, a fiatal egri Szilvási Milán is férfias küzdött a juniorok mezőnyében.

Mindkettőjüknek gratulálunk!

Hór-völgye siker az autócross II. osztályú országos versenysorozatán

A mezőkövesdi Halász Gábor kiemelkedő sikert ért el az országos autocross II. osztályában. A májustól októberig rendezett nyolc versenyen egyenletesen jó teljesítményt nyújtva versenyzőnk az összesítésben megszerezte az I. helyet.

Gratulálunk és kívánunk neki a jövőre is hasonló szép eredményeket!

Meghívásos versenyek a bogácsi crosspályán

2002. július 27-én és augusztus 24-én felbőgtek a motorok a versenyzők által igen kedvelt bogácsi crosspályán. A környékről meghívott szöcskések, roncsozók, rallysok jó hangulatú versenyeken szórakoztatták a kilátogató közönséget. Mindkét verseny gördülékenyen, baleset nélkül zajlott le, bár voltak a pályán meleg pillanatok.

Az egyesületünket képviselő versenyzőink derekasan küzdöttek. Helytállásukat köszönjük!

Crossautóval versenyzett:

Miklósi Rita Cserépfalu
Miklósi Károly Cserépfalu
Szilvási Milán Eger

Roncserbiseink:

Polgár Tamás Bogács
Ambrus Sándor Bogács
Vindics Attila Bogács

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani támogatóinknak, segítőinknek és mindazoknak, akik kilátogattak versenyreinkre.

Polgár Jenő

Fürdő Szépe Bogács

2002. augusztus 19.

A Fürdő Szépe cím elnyeréséért tizenhat csinos fiatal hölgy versenyzett az idén. Közülük többen kifejezetten a verseny miatt jöttek Bogácsra, de néhányan csak véletlenül szereztek tudomást az itt folyó rendezvényről. A több mint három ezer fürdővendég legnagyobb meglepedettségére a Fürdő Szépe verseny jelöltjei többször végigsétáltak a medencék körül. A vendégek szavazatai alapján a következő eredmény alakult ki:
I. Homoki Gabriella Gyöngyös
II. Krivács Mónika Pécel
III. Nagy Sarolta Mezőkövesd

Ismét kár lett volna kihagyni...

Semmi meglepő nincs abban, ha valakit rabul ejtenek a régi autók-motorok. A veterán járművek megszállottjai nyüzsgő társasági életet élnek, egyik rendezvényük a másikat éri és én ennek a nyüzsgésnek mindig a közepén vagyok.

Nagyon örültem annak, hogy ez évben is az Egri Autós - Motoros Veterán Egyesület által rendezett 120 km-es túra egyik állomása ismét Bogács, a szülőfalum lehetett.

2002. szeptember 14-én, szombat délelőtt második alkalommal vonultak végig, és füstölték végig a főutcat az öregebbnél öregebb veteránjárművek. Számuk az elmúlt évhez képest megduplázódott.

Tavaly ősszel alig múlt el az első ilyen rendezvény, mikor Verhóczki Sándor, az akkori alpolgármester úr azt mondta, hogy jövőre mindenképpen szeretné, hogy megismételjük. Megígérte, hogy az Önkormányzat is támogatni fog bennünket. És így is volt.

Bogácsra a Daniella Panzió biztosította az egyik állomást. Itt egy hordószállító furikkal kellett az ügyességi feladatot végrehajtani a járműtulajdonosoknak.

Az időjárás kegyes volt hozzánk. Az érdeklődés nagy volt: alkalma nyílt az embereknek az öreg szerkezetek és a korhű öltözékek megcsodálására.

Ezúton is szeretném köszönetemet kifejezni Bogács Község Önkormányzatának, a Daniella Panzió és az MCF benzinkút tulajdonosának és alkalmazottainak.

Remélem a sok sok „veterános” az ország minden pontjára magával vitte hírét Bogács és környéke szépségének, az itt élő emberek vendégszeretetének.

Farkas László

„veterán motoros” Eger

BOGÁCSI ŐSZ

Bogács Község
Önkormányzatának lapja

Szerkesztő, fotók:

Jankóné Jónás Zsuzsa

Felelős kiadó:

Köteles Antal Csaba polg.mester

Nyomdai munkák: PETŐ Nyomda
Mezőkövesd, Tel.:49/414-000